

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 15.10.2020

Tulay Hatimoğulları Oruç

Adana Milletvekili

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nün yayınlamış olduğu ihale süreçlerine göre; 2019 yılının Temmuz ayından bugüne 78 ilde 2685 noktada yaklaşık 1 milyon 700 bin hektar büyüklükteki ruhsat alanları ihaleye çıkarılmıştır. MAPEG tarafından 140. grupta ihale edilecek maden arama sahaları arasında Hatay'ın Payas, Arsuz, Belen, Dört Yol ve Hassa ilçelerinde bulunan 9 yer bulunmaktadır. Ayrıca 186. grupta ihale edilecek maden arama sahaları arasında Hatay'dan 3 maden sahası daha yer almaktadır.

Ekonomik kazancın, yaşamsal değerlerin önünde görülmesi ve telafisi imkansız olan zararlara neden olacak adımlardan imtina edilmemesi hükümetin temel politikası haline gelmiştir. Doğa talan politikaları Türkiye'nin her tarafında, Maden Yasasının değiştirildiği 2004 yılından bugüne hızlanarak devam etmektedir. Türkiye'deki ormanlar, tarım alanları, meralar; maden arama ve işletme yoluyla ticari yatırımlar, yandaşlara rant oluşturma hesaplarıyla özel kişi ve kuruluşlara/uluslararası sermayeye verilmektedir.

Söz konusu yeni maden sahaları ile; 78 ilde olduğu gibi Hatay'ın da ormanları, sulakları, tarım alanları ve meraları tehdit altına girmiştir. Geçtiğimiz günlerde üst üste çıkan yangınlarla gündeme gelen bu bölgelerin maden sahası olarak kullanıma açılması yaşam hakkına doğrudan bir müdahaledir. Maden sahaları ile bölge ekosisteminde geri dönüşümü mümkün olmayan zararlar verileceği aşikardır. Ayrıca ihale süreci başlamadan önce bu bölgelerde yaşayan yurttaşlar ile görüşülmemiş, sivil toplum örgütlerinin görüşü alınarak birlikte hareket edilmesi sağlanmamıştır. Söz konusu maden sahaları ihaleleri ile Anayasanın 56. Maddesinde belirtilen "sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı" ihlal edilmektedir.

En kısa zamanda ekolojiyi tehdit eden bu denli büyük bir madencilik politikasından vazgeçilmelidir. Toprağın ve bitki örtüsünün göreceği zararlar, yer altı sularının kirlenmesi, hava kirliliği, tarımsal alanların yok edilmesi gibi sonuçlar doğuracak olan ihalelerin iptal edilmesi gerekmektedir. Bütüncül bir çevresel etki değerlendirmesi yapılmadan ihale yapılması da ayrıca hukuksuzluktur.

Bu bağlamda;

1. Hatay ili sınırları içerisinde bulunan noktalar hangi şartlara göre belirlenmiştir?
2. Söz konusu bölgelere dair daha önce etüd çalışmaları yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi yıllarda etüd çalışmaları yapılmıştır? Bu çalışmalar yapılırken hangi kurumlar bilgilendirilmiştir?
3. Hatay ili sınırları içerisinde bulunan bölgelerden ne kadarlık maddi kazanç sağlanması öngörülmektedir?
4. Hatay'da ihaleye açılan maden alanlarında çıkarılması öngörülen madenler hangileridir? İhale içeriğinde bu madenlerin belirtilmemesinin gerekçeleri nelerdir?
5. İhale süreci başlatılmadan önce ilgili bölgelerde yahut o bölgelere yakın yerlerde yaşayan konu ile ilgili bilgi verildi mi? Yurttaşların şikayet ve talepleri nelerdir? Bilgi verilmediyse bunun gerekçeleri nelerdir?
6. Söz konusu ihale alanlarında yürütülecek çalışmaların doğaya ve insan sağlığına olumsuz etkilerine yönelik çalışmalar/araştırmalar yapılmış mıdır?
7. Madenlerin ve maden arama çalışmalarının neden olduğu ekolojik yıkım ortada iken, Türkiye'de çok yaygın ve ciddi büyüklükteki ruhsat alanlarının ihaleye çıkarılmasının gerekçesi nedir?